

MUISTIO

Aihe	Kynkäänsuon tuuli- ja aurinkovoimahankkeen yleisötilaisuus
Päivämäärä	29.04.2025
Paikka	Tiedekeskus Kierikki, Oulu (Yli-Ii)
Kokouksen nro	
Osallistujat	Neova Oy: Päivi Mahosenaho, Joni Vainio, Emma Pesonen Envineer Oy: Tuomas Väyrynen, Mira Kehusmaa, Laura Raitavuo Plandea Oy: Pekka Kujala Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus: Heta Narumo Oulun kaupunki: Jarmo Pohjola, Virpi Haverinen
Tiedoksi	-

Paikan päällä järjestäjien lisäksi noin 35 hlö,
etäyhteyksien kautta noin 22 hlö

1 KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtajana Heta Narumo (ELY), muistion laatijana Laura Raitavuo (Envineer).

2 TILAISUUDEN ETENEMINEN

- Aloituspuheenvuoro yhteysviranomaiselta, Heta Narumo (ELY)
 - YVA-menettelyn yleinen esittely
- Toimijan puheenvuoro, Päivi Mahosenaho (Neova Oy)
 - Toimijan esittely
- Oulun kaupungin puheenvuoro, Virpi Haverinen (Oulun kaupunki)
 - Oulun kaupungin kaavoitustilanteen esittely
- YVA-konsultin puheenvuoro, Tuomas Väyrynen (Envineer Oy)
 - Hanke-esittely ja YVA-selostus
- Osayleiskaavoitus, Pekka Kujala (Plandea Oy)
 - Hankkeen kaavoituksen esittely
- Keskustelua ja kysymyksiä

3 KESKUSTELU

3.1 Hanke ja sijainti

- Tuulivoimaloiden suunniteltu määrä (12-15 voimalaa) ja korkeus (300 m) koettiin huolestuttavana.
 - Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä käsiteltävät tuulivoimaloiden korkeudet ovat maksimikorkeuksia. Tällä hetkellä kaupallisesti saatavilla olevat tuulivoimalat ovat alle 300 m korkeita, eikä 300 m korkeita tuulivoimaloita ole toteutettu.

- Tiedusteltiin hankealueella olevan tuulimittaustornin korkeutta ja sen näkyvyyttä Oijärvelle.
 - Hankealueella olevan mittaustornin korkeus on 150 metriä.
- Etäisyys hankealueesta taajamaan koettiin liian lyhyeksi, ja esitettiin vähintään 5 kilometrin etäisyyttä lähimpään asutuskeskittymään.
- Kiinteistönarvojen alenemaa ei ole huomioitu riittävästi, ja sitä pitäisi tarkastella erityisesti mökkien osalta maisema-arvojen takia. Tiedusteltiin, paljonko hankkeessa oltaisiin valmiina maksamaan asukkaille korvauksia.
 - YVA-menettelyssä ei oteta kantaa taloudellisiin vaikutuksiin (kiinteistönarvo), mutta tähän liittyen voi olla yhteydessä hanketoimijaan. Vuokranantajina olevat maanomistajat saavat kiinteistövuokraa ja kunta saa kiinteistövero. Vapo Terra Oy:llä on olemassa korvausmalli, jossa voidaan tukea yleisesti alueen toimintaa. Hanketoimija jatkaa asian kehittämistä.
- Hanketoimijan tulisi keskittyä alueiden ennallistamiseen tuulivoiman lisäämisen sijaan.
- Millä tavalla asukkaita on kuultu ja miten reagoitu, jos yli 50 % asukaskyselyn vastaajista (vastauksia yhteensä 73 kpl) on vastustanut hankkeen toteutumista?
 - Kyselyn tulokset on huomioitu kattavasti sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa.

3.2 Tiestö

- Huomautettiin Yli-li–Tannila- ja edelleen Oijärvelle menevän tien todella huonosta kunnosta. Liikenne lisääntyy tiellä voimakkaasti varsinkin rakennusvaiheessa. Tiedusteltiin, saadaanko erikoiskuljetusreitin tietä kunnostettua.
 - Hankkeelle ei ole tehty liikenneselvitystä, eikä lopullisia kuljetusreittejä ole vielä päätetty. Hanketoimija jatkaa asian kehittämistä suunnittelun edetessä ja ottaa ELY-keskuksen ja kaupungin näkemykset huomioon suunnittelussa.

3.3 Pohjavesi

- Miksi Oijärven pohjavesialue jätettiin huomioimatta esityksessä?
 - Hankealueen lähimmät pohjavesialueet on huomioitu YVA-selostuksessa. Rajallisen ajan vuoksi esitykseen valikoitiin keskeisimmät aihepiirit esiteltäväksi.

3.4 Yhteisvaikutukset

- Jos Kynkäänsuon hanketta edistetään (esimerkiksi ulkoisen sähkönsiirron osalta), viereinen Tannilan tuuli- ja aurinkovoimahanke toteutuu myös todennäköisemmin.
 - Viranomainen tarkentaa, että Kynkäänsuon, Tannilan ja muiden alueen hankkeiden vaikutuksia täytyy katsoa kokonaisuutena.
 - Tannilan hanketoimija Infinergies Oy toteaa, että jo YVA-ohjelmavaiheessa sähkönsiirto on suunniteltu yhdessä toteutettavaksi ympäristövaikutusten minimoimiseksi.
- Kannatettiin yhteisvaikutusten selvittämistä 30-40 kilometrin säteellä.
- Iin ja Simon tuulivoimala-alueille ei tulisi enää antaa jatkoa toiminta-ajan päättymisen jälkeen. Huolenaiheena olivat lintureviirit tuulivoimaloiden lapa-alueilla.

- Kynkäänsuon hanke ei sijaitse päämuuttoreiteillä. On kuitenkin totta, että muuttoreiteillä on paljon tuulivoimaloita. Sama tilanne on esimerkiksi Kalajoen ja Pyhäjoen alueilla.

3.5 YVA-menettely

- Epäselvyyttä onko ELY-keskus viranomainen vai mukana konsulttifirmassa.
 - Pohjois-Pohjanmaan ELY on hankkeen yhteysviranomainen, joka laatii perustellun päätelmän arviointiselostuksen sekä annettujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta.
- Tiedusteltiin ELY-keskukselta, onko heillä yhteisvaikutuksille painoarvotaulukko.
 - Vaikutuksenarvioinnin toteuttaa YVA-konsultti ja perustellussa päätelmässä ELY ottaa nämä huomioon.

4 TEAMSIN KAUTTA TULLEET KYSYMYKSET JA KOMMENTIT

1. *Miksi ei näy avoimesti sitä, että ovatko maanomistajat tuulivoima-alueella valtio vai yksityiset maanomistajat? Kehutte sitä monesti, että maanomistajat saa tuloja, mutta meneekö pääasiallinen hyöty tosiasiallisesti valtiolle (maanomistaja)?*
 - *Kynkäänsuon tuulivoima-alue pohjautuu hankeyhtiön maanomistukseen. Tuulivoimahankkeissa on kuitenkin kyse laajoista alueista, joten yksityisiltä maanomistajilta vuokratut kiinteistöt ovat varmistaneet kattavan maanhallinnan hankealueella.*
2. *Aivan hirveä tuo Yli-lin suuralueen kuva, jossa on 7 tuulivoimateollisuusaluetta, onko yhteisvaikutukset huomioitu riittävästi, hieman epäilen. Miten pohjavesialueet, eivätkö väistämättä pilaa meidän alueemme puhtaat vedet, kun ne rakennetaan pohjavesialueille?*
 - *VE2 vaihtoehdossa tuulivoimalat sijoittuvat lähimmillään 800 metrin päähän luokitelluista pohjavesialueista. On arvioitu, että alueisiin ei muodostu vaikutuksia etäisyyden takia. Vaikka tuulivoimala kaatuisi, tuulivoimalan ja luokitellun pohjavesialueen välille jää 500 metrin etäisyys, ja vuotojen ulottuminen luokitelluille pohjavesialueille ei ole mahdollista.*
3. *Käsittääkseni melu- ja välkemallinnukset tehtiin erilaiselle voimalatyypille eli nämä kuvat eivät pidä paikkaansa. Olenko käsittänyt oikein?*
 - *Melu- ja välkemallinnukset tehtiin viranomaisten standardien mukaisesti. Mallinnuksessa käytettiin tällä hetkellä suurimpia tuulivoimalamalleja, jotka skaalattiin 300 m korkeuteen.*
4. *Pudasjärven puolelle suunnitellut Kuikkasuon ja Kinttaisviitan hankealueet sijaitsevat lyhimmillään alle 3,5 kilometrin päässä Kynkäänsuon hankealueesta ja ne ovat olleet esisuunnittelussa vuodesta 2023 saakka, mikä on käynyt ilmi myös Suomen uusiutuvat ry:n kartasta, ja etenivät vuoden 2024 aikana kaavoituksen aloittamiseen. Kysymys: Miksi nämä alueet on jätetty pois yhteisvaikutusten arvioinnista? Näillä hankkeilla on selviä yhteisvaikutuksia Siuruanjokivarteen ja Oijärven ja Kollajan paliskuntiin.*

- *Kaikkia nyt suunnittelussa olevia tuulivoimahankkeita ei ole voitu ottaa mukaan YVA-selostukseen, koska tietoja hankkeista / hankkeiden tuulivoimaloiden sijainneista ei vielä ollut, kun arviointia tehtiin. Yhteisvaikutuksia huomioidaan sitä mukaan, miten hankkeet ovat edenneet.*
5. *Linnustoselvityksessä alueella tavattiin 104 lajia, joista 37 lajia eri asteisesti uhanalaisia. Ja runsaasti viitasammakoita! Mihin nämä eläimet menevät, kun alue muuttuu teollisuusmaiseksi energiantuotantoalueeksi?*
- *Yleisesti ottaen linnuista noin kolmannes on luokiteltu eri uhanalaisuusluokkiin ja siten väistämättä näitä lajeja tulee selvityksiin mukaan paljon. Syyt eri lajien uhanalaisuuden takana ovat moninaisia ja esim. tämä hanke ei kaikkiin vaikuta. Koko alueen linnusto on selvitetty ja arvokkaat lajit ja niiden esiintymispaikat on tunnistettu. Tietyt alueet on otettava huomioon hankkeen jatkokehityksessä. Viitasammakko ei lähde alueelta mihinkään ja laji säilyy kaikesta huolimatta.*
6. *Onko maakotkasuositusten tuntimäärä tehty siksi noin moninkertaisesti, että on saatu "lupa" tälle Kynkäänsuon tuulivoima-alueelle. Tannilan tuulivoima-kaava kaatui maakuntakaavoituksen ilmastovaihe- ja maakuntakaava-ehdotuksessa juuri maakotkan vuoksi, taisi olla valtiolla suurempi omistusosuus Kynkäänsuon maa-alueiden osalta, että tämä runnotaan läpi?*
- *Tämä ole syynä tarkkailun tuntimäärään. Maakotkareviireistä tiedettiin jo alustavasti etukäteen, ja alusta asti panostettiin tarkkailuun, jotta tiedettäisiin tarkemmin reviiristä ja sen sijoittumista/lintujen liikkumista hankkeeseen nähden.*

5 KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Päätettiin kokous klo 19.55.